

Ouderavond Pedagogische Alliantie Westlandgracht

Jongleren met taal

Spreker: Nanja Emke - jeugdarts

Zet u uw geluid uit?

We proberen de vragen in de chat te beantwoorden.

De volledige presentatie staat op: www.p-a-w.nl

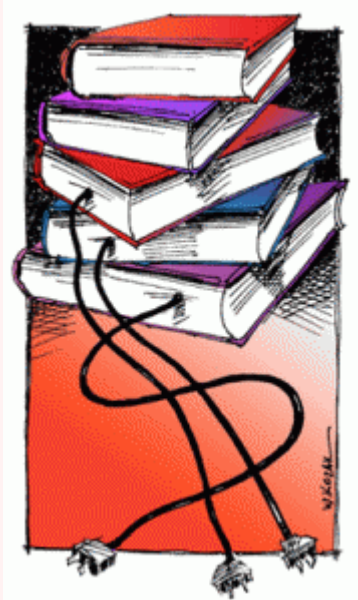

PEDAGOGISCHE ALLIANTIE
WESTLANDGRACHT

Introductie spreker Nanja Emke - jeugdarts

I amsterdam.

**X GGD
X Amsterdam
X**

Programma

- Wie zit er in de zaal?
- Normale taalontwikkeling 0-3 jaar
- Moeite met taal: filmfragment

- Meertaligheid, TOA,TOS,ADHD
- Kind is geen diagnose
- Stressen helpt niet

- Goed kijken en aansluiten bij kind helpt
- Tips om ontwikkeling te stimuleren
- Vragen?

1. Wie zitten er achter het scherm?

Steek je hand omhoog bij positief antwoord: "JA"

ik ben ouder

ik ben leerkracht, jeugdarts, logopedist, hulpverlener

ik ben meertalig

ik ben creatief, een goed schilder, tekenaar

ik ben een sporter

ik ben een dromer

2. Hoe verloopt de taalontwikkeling?

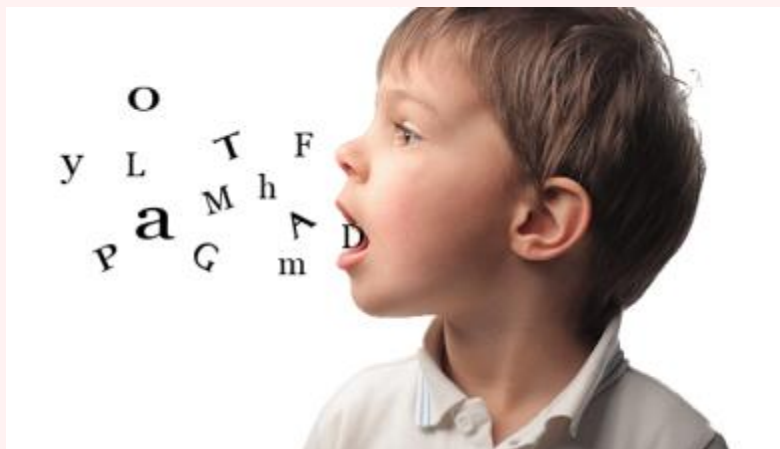
- 01 maand: reageert op toespreken
- 02 maanden: lacht terug
- 03 maanden: maakt geluiden terug
- 06 maanden: maakt gevarieerde geluiden
- 12 maanden: babbelt bij spel, reageert op vraag, zwaait dagdag
- 15 maanden: zegt twee geluidswaarden, begrijpt enkele vaak gebruikte zinnen
- 24 maanden: spreekt losse woordjes of tweewoordszinnen, kan vijf items aanwijzen op pop, interactie met ouders
- 30 maanden: tweewoordszinnen, gebruikt zichzelf ik of mij, wijst vijf plaatjes aan in boek
- 36 maanden: zegt zinnen van meer dan drie woorden, is verstaanbaar voor bekenden

3. Wanneer komt een logopedist in beeld?

Soms gaat de taalontwikkeling bij kinderen niet vanzelf goed. Belangrijk is dan om het kind snel te helpen, bijvoorbeeld met een verwijzing naar logopedie, audiologisch centrum of verder onderzoek.

Een logopedist bekijkt wat nodig is en geeft advies aan ouders, pedagogisch medewerkers op voorscholen, leerkrachten en IB-ers op scholen en aan collega's binnen het Ouder Kind Team.

**U kunt –morgen- bellen met logopedische vragen
tussen 13.00-14.00 uur.**

Wat doet zij?

- Logopedische spreekuren
- Logopedische screening op scholen
- Logopedische signalering bij VVE/KDV
- Deskundigheidsbevordering/trainingen

Wat is haar specialisme?

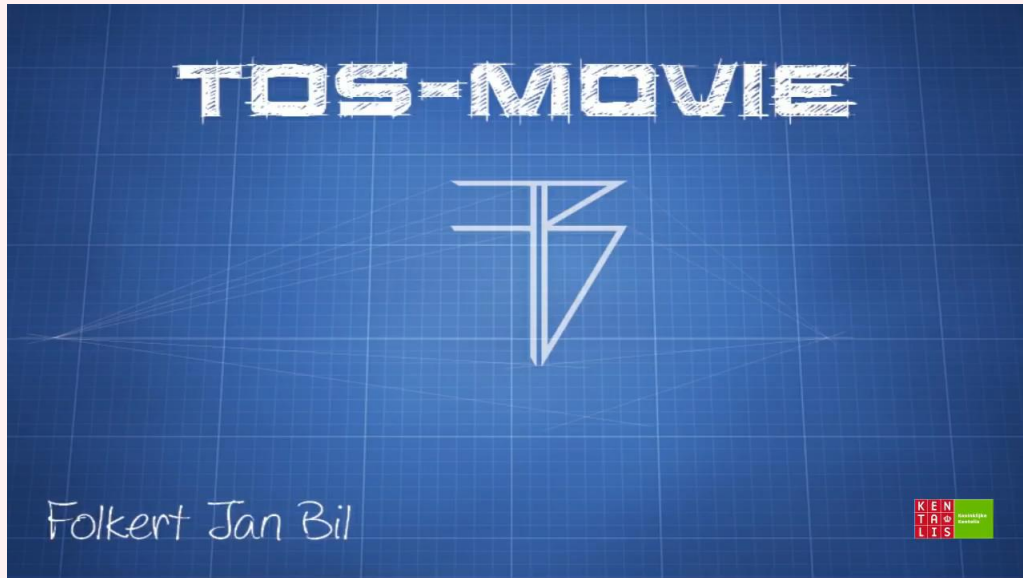
- Breed kijken naar kinderen 0-6 jr.
- Autisme en kinderen met een vertraagde/versnelde ontwikkeling
- Taalontwikkelingsstoornis en meertaligheid

Hélène Floris- preventief logopedist-
06-20421404 en/of hfloris@ggd.amsterdam.nl

4. TOS beleving: de gesloten deur

- De film

5. Twee talen, TOA, TOS en leeftijd

Feiten en getallen:

- Tweetaligheid bij jeugd in Amsterdam 90%
- TOA taalontwikkelingsachterstand 25%
- TOS taalontwikkelingsstoornis 05%

Maar let op bij uitstel aanpak taalachterstand:

- Hersenontwikkeling taal loopt van 0-6 jaar
- Genetische component TOS aanwezig? Eerder activeren taalaanbod bij verhaal van tragere ontwikkeling in familie

Zonder taal veel meer kans op opvoedingsproblemen, sociaal emotionele problemen, misbruik, ongelukken.

6. Goed kijken, wat zit er achter het gedrag?

Een druk kind kan moe zijn

- slapen, snurken
- eetpatroon, bloedarmoede, virus
- chronische ziek: astma, diabetes

Een druk kind kan verveeld zijn

- - laag IQ? kind volgt het niet
- - hoog IQ? kind wil meer uitdaging
- verbaal > perfoormaal < verbaal

Een kind *kan* je niet goed horen/zien

- De instructie of regels komen simpelweg niet aan

Het kind kan niet anders

- ASS (0,5-1 %). ADHD (2-5 %).
- TOS (05-07 %)

GGD

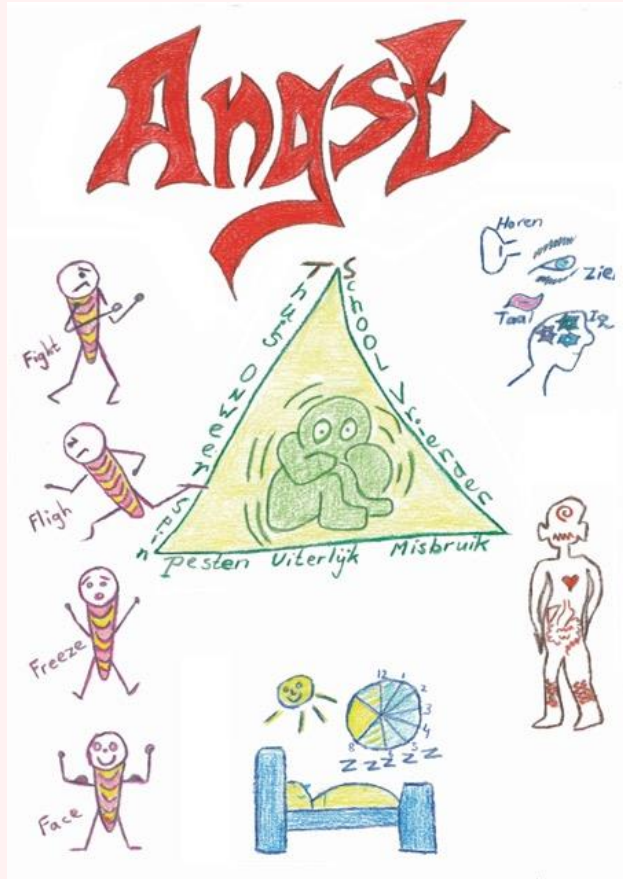
Amsterdam

7. Goed om te weten: Kind is geen diagnose

8. en stressen helpt niet...

- 1. Stress-reactie zinvol in acute situatie
- 2. Leren lukt dan niet meer
- 3. lichaam gaat in overdrive
- 4. Chronische stress levert overbelasting op

Dus....zeker in deze tijden.

- Film – een hart onder de riem- [link](#)

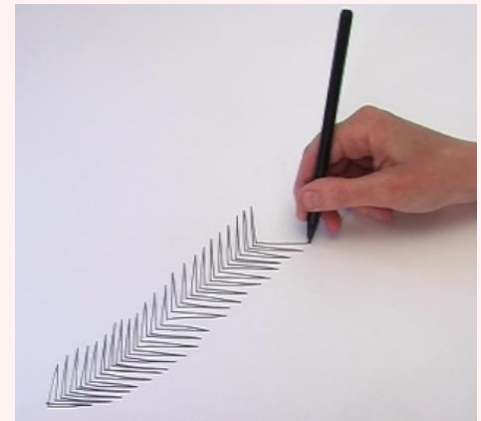

8. Wat ondersteunt de (taal)ontwikkeling goed?

Sluit aan bij kind tijdens spelen, vul taal aan met gebaren

- Tekenen/spelen/... met een kind helpt contact te maken met het kind
- Woorden krijgen betekenis door ervaring en non-verbale ondersteuning
- Vertrouwen en effect op de eigen ontwikkeling groeit: er komt meer humor, creativiteit en samenwerking en het kind durft meer vragen te stellen

En breng woorden bij uw kind tot leven,
door samen te....

Spelen en sporten

Koken en proeven

Knutselen en maken

Kijken en tekenen

Lezen en voor te lezen

Genieten en te zingen!!

Vragen?

Vragen specifiek over uw kind kunt u aan de logopediste stellen op
22 januari tussen 13.00-14.00 uur
of op een later moment aan de intern begeleider van uw school

Dit zijn de aanwezige experts en deskundigen op uw school

■ Fiep Westendorp: OKT Slotervaart

Jeugdarts: Eline Amesz
Jeugdverpleegkundige: Saskia Evers
Ouderkindadviseur: Latoya Renardus.
Jeugdpsycholoog: Adeline Sprenger.

■ Notenkraaker en Nautilus: OKT Theo. de Bock

Jeugdarts: Jolein de Ruijter.
Logopediste: Nadia Oustou
Ouder-en-kindadviseur: Wilma van Grinsven (Notenkraaker)
Jeugdverpleegkundige: Suzie de Carvalho (Nautilus)

U kunt deze collega's vinden via: <https://oktamsterdam.nl/wijklocaties/>

Stress gerelateerde problemen

- Neuroendocrien:
  - Afweerstoornissen
  - Slaapproblemen
  - Eetproblemen
  - Geheugenstoornissen
  - Emotieregulatiestoornissen
- Cortisol:
  - Insulineresistentie/diabetogeen
  - Groeihormoonspiegels dalen
  - Osteoporose
- (nor)adrenaline
  - Hypertensie
  - Hartslagverhoging
  - Bloedsuikerstijging

Figure 2. Effects of Central Corticotropin-Releasing Factor (CRF)*

